

Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa i Ocupació

Una estratègia industrial per a Catalunya

Març 2015

Índex

1. Catalunya, país industrial
2. Una estratègia industrial per a Catalunya
3. Polítiques instrumentals

1. Catalunya, país industrial

Un país industrial de PIMES

- ❑ PIB Catalunya 203.615 M€ ⁽¹⁾
- ❑ VAI Catalunya 38.414 M€ ⁽¹⁾
- ❑ Nombre empreses industrials 37.977 ⁽²⁾
 - Indústries mínim 1 lloc de treball 23.357
 - Indústries < 250 llocs de treball 23.137
 - Indústries < 50 llocs de treball 22.078
- ❑ Nombre llocs treball indústria 558.400 persones ⁽²⁾

⁽¹⁾ Dades 2013 ⁽²⁾ Dades 2014

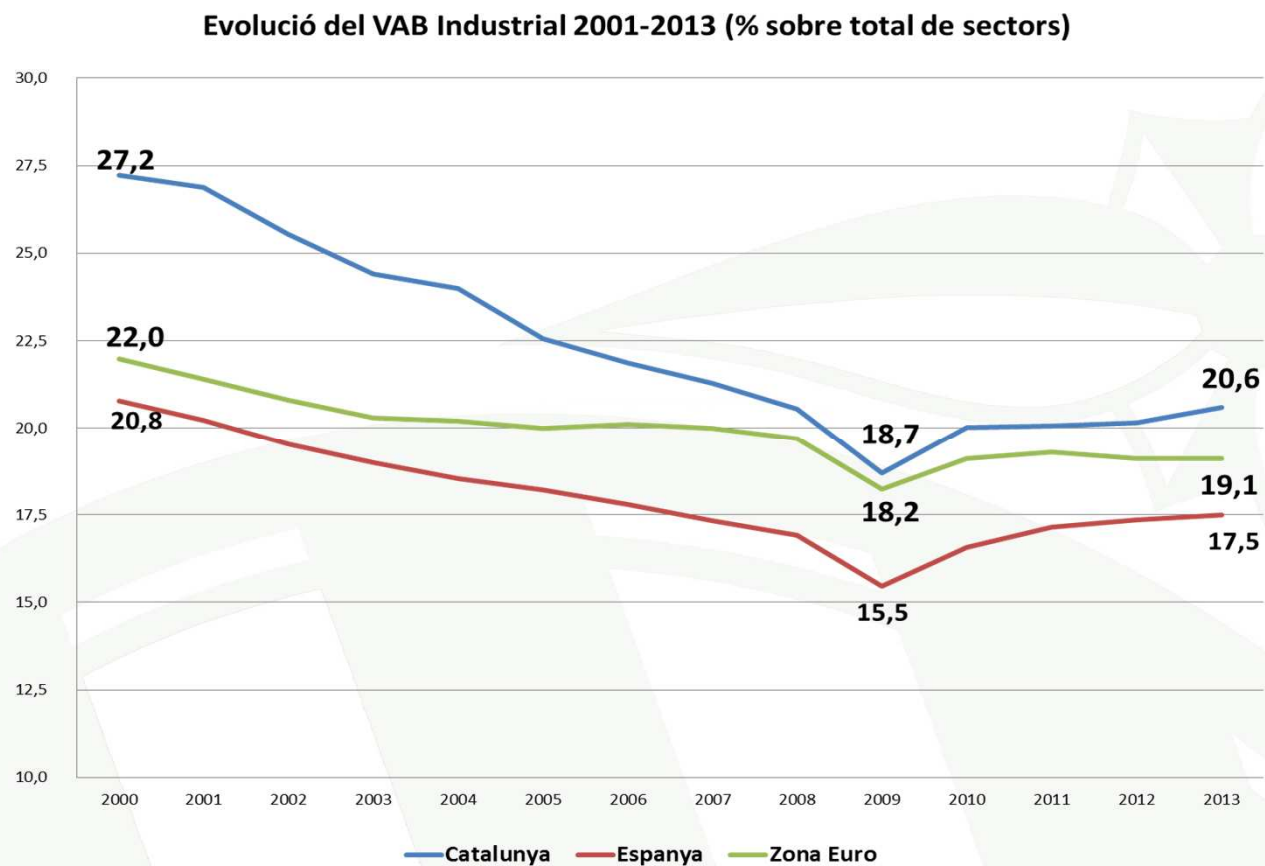
Una economia productiva molt diversificada

Indústria	Ingressos d'exploació 2011	Persones ocupades 2011
Indústries de productes alimentaris	16,20%	14,80%
Indústries químiques	13,20%	7,40%
Producció i distribució d'energia elèctrica i gas	12,40%	1,70%
Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	9,90%	8,20%
Fabricació productes metàl·lics, excepte maquinària i equips	5,60%	11,70%
Indústries extractives i refinació del petroli	5,20%	0,90%
Fabricació de productes farmacèutics	5,00%	4,50%
Indústria del paper i de les arts gràfiques	4,50%	7,20%
Fabricació material i equip elèctric, electrònic i òptic	4,20%	5,20%
Indústries tèxtils, cuir i calçat. Confecció peces de vestir	3,70%	7,30%
Fabricació productes de cautxú i matèries plàstiques	3,40%	5,10%
Metal·lúrgia	3,20%	1,40%
Fabricació de maquinària i equips no classificats en altres apartats	3,20%	5,40%
Fabricació de begudes i indústria del tabac	2,30%	2,10%
Subministrament d'aigua; sanejament i gestió de residus	2,10%	4,50%
Indústries d'altres productes minerals no metàl·lics	2,00%	3,20%
Fabricació de mobles i indústries manufactureres diverses	1,60%	4,10%
Reparació i instal·lació de maquinària i equips	1,00%	2,60%
Indústria de fusta i suro, excepte mobles; cistelleria	0,70%	1,90%
Fabricació altres materials transport, exc. vehicles motor	0,40%	0,70%

Font: Idescat, a partir de dades de l'Enquesta Industrial d'Empreses de l'INE

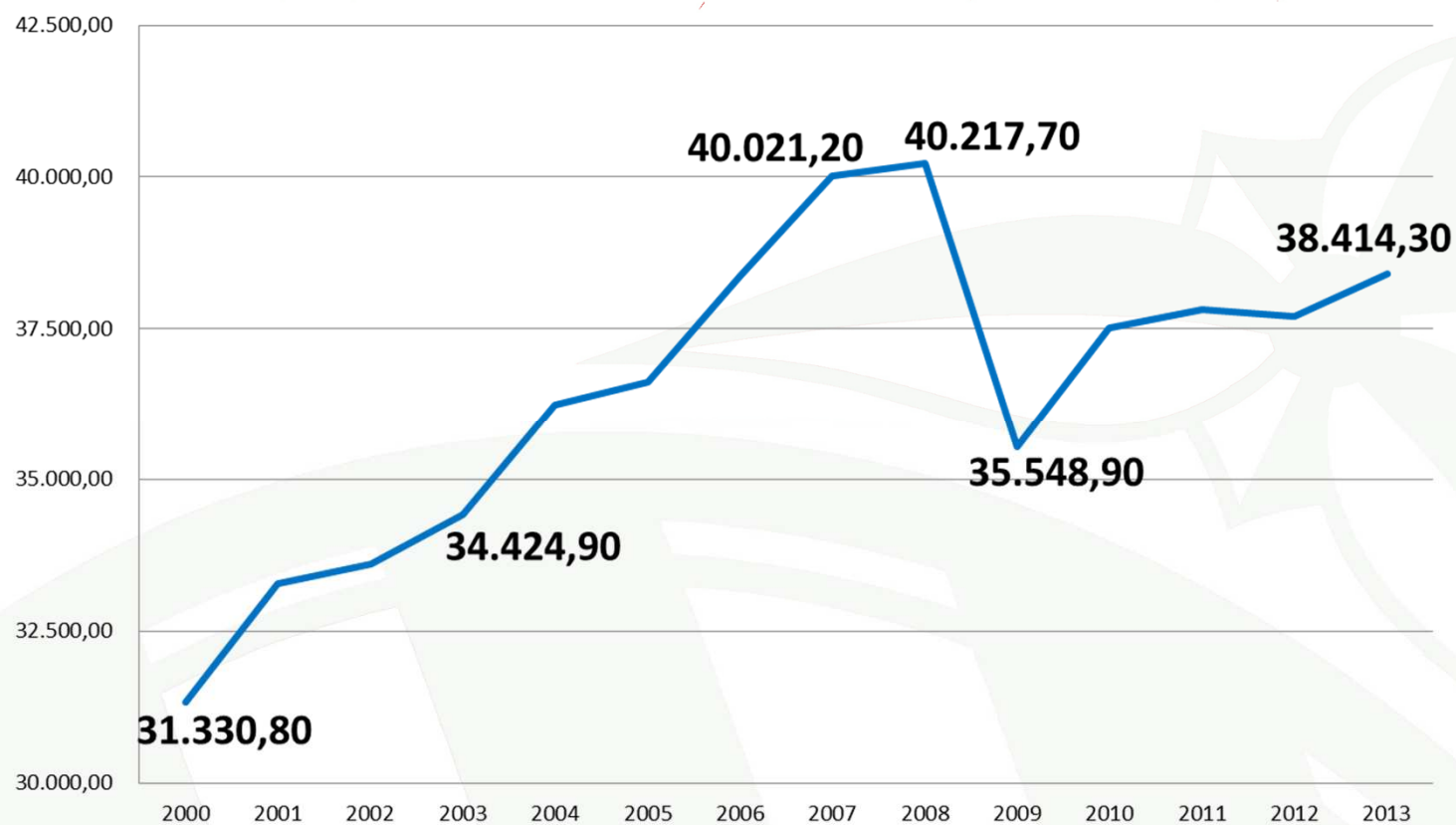
Evolució del VAB industrial 2001-2013

(% sobre total de sectors)

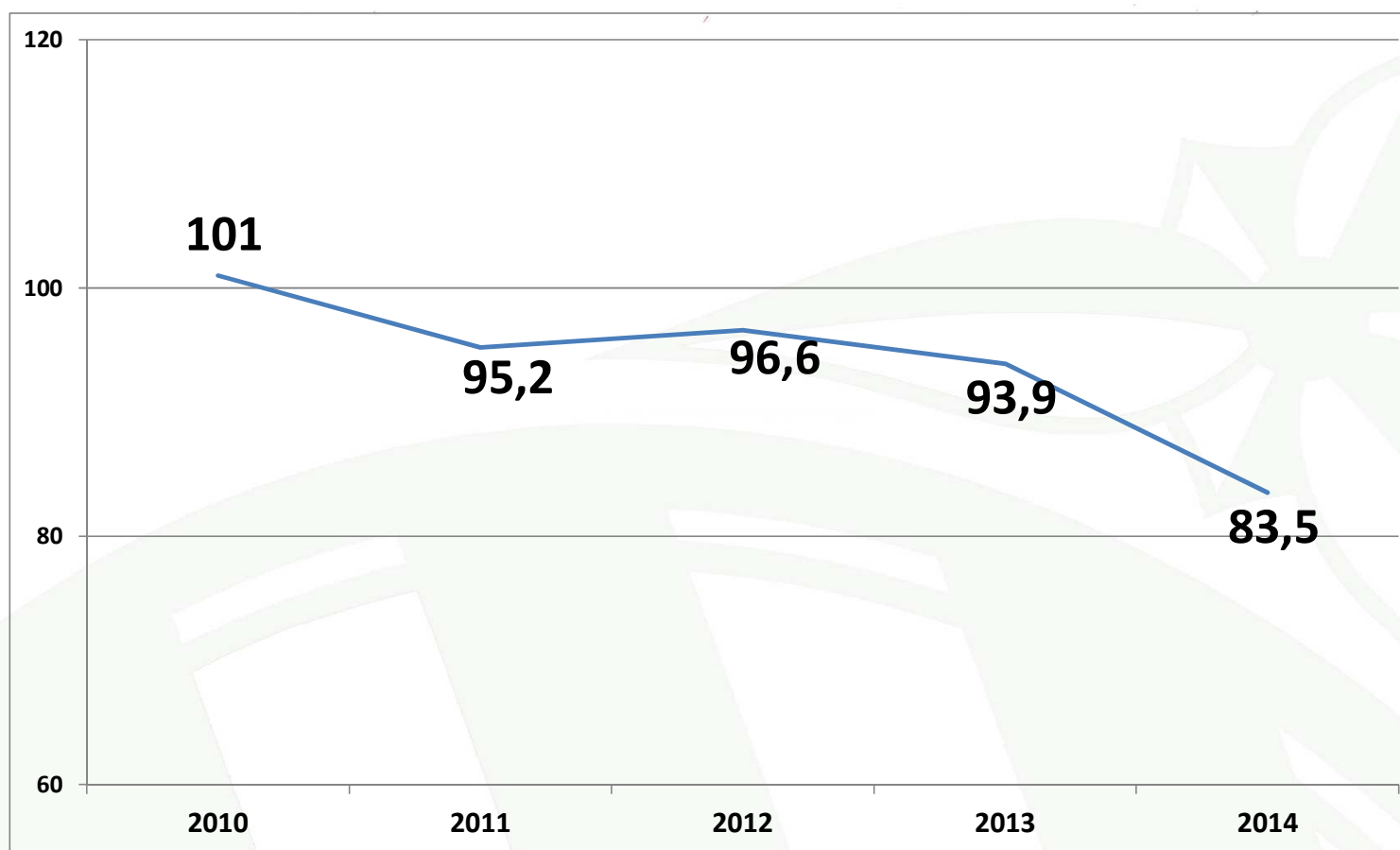

Valor afegit brut de la indústria CAT 2001-2013

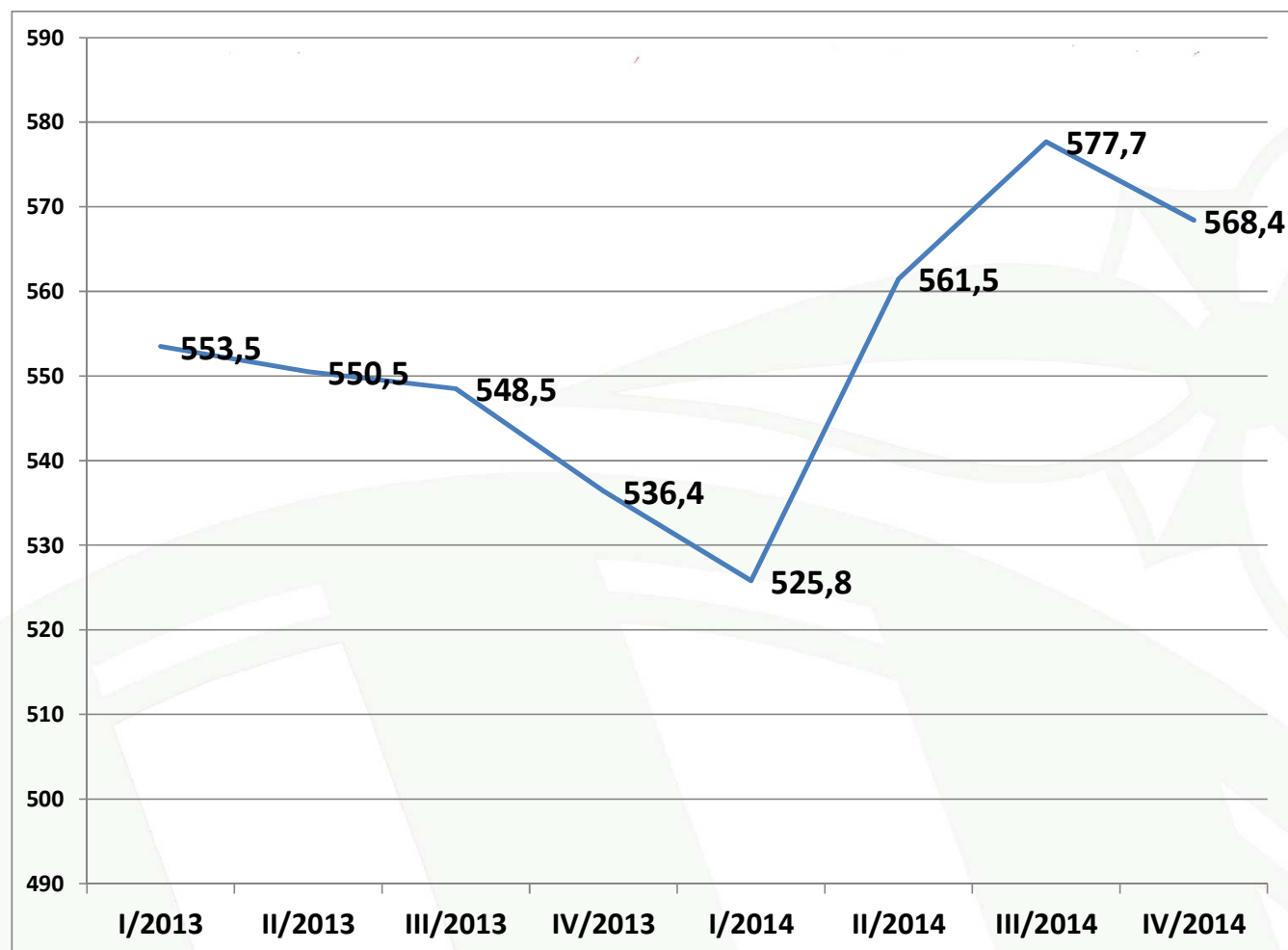
(en milions d'euros constants)

Evolució de l'atur a la indústria, 2010-2014 (en milers de persones)

Evolució de l'ocupació a la indústria, 2013-2014 (en milers de persones, per trimestres)

La indústria és essencial per al model de societat

La indústria genera externalitats socials i culturals positives que van més enllà de l'economia:

1. Millora la qualitat democràtica, atesa la riquesa d'agents socioeconòmics i la robustesa de la classe mitjana.
2. Genera lleialtats a llarg termini; en són un bon exemple els convenis signats en l'automoció.
3. La innovació en la indústria és un treball en equip.
4. Genera una cohesió social més alta que una societat "finançaritzada".
5. És un aliat mediambiental, pels esforços realitzats per reduir les emissions.

2. Una estratègia industrial per a Catalunya

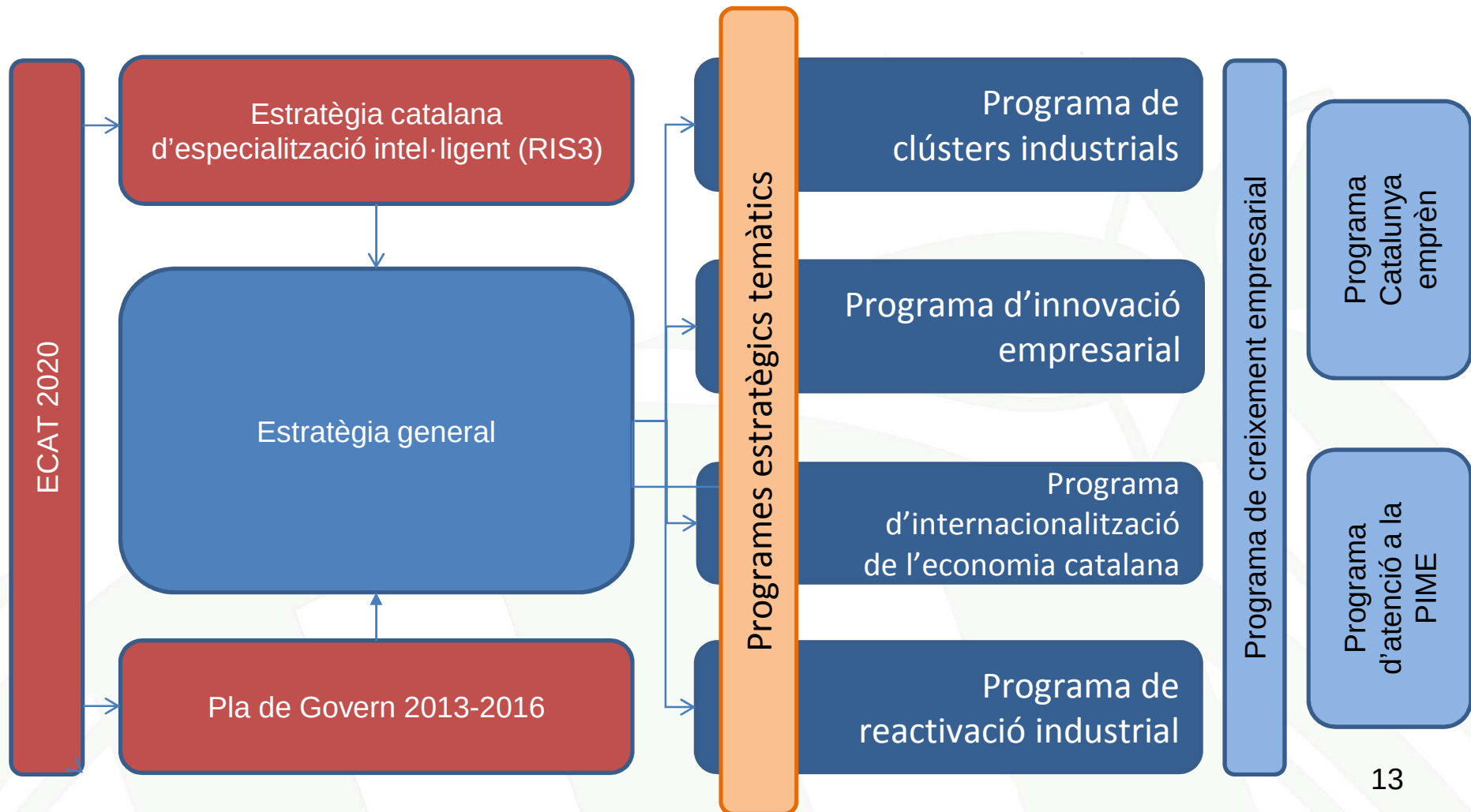

Coherència amb les prioritats d'Europa 2020

1. Creixement intel·ligent, basat en el coneixement i la innovació (compatible amb la manufactura).
2. Creixement sostenible, eficient en l'ús dels recursos i respectuós amb el medi ambient (economia verda).
3. Creixement integrador, que crea ocupació i genera cohesió econòmica, social i territorial.

Amb l'estratègia Catalunya 2020 (ECAT2020) Catalunya ha fet seves aquestes prioritats.

Arquitectura de la política industrial a Catalunya

Àmbits estratègics

Alimentació	Inclou la indústria agroalimentària, però també altres components de la cadena de valor com ara els sectors primaris, la gran distribució, les indústries de l'envasat i l'embalatge, la maquinària per a l'alimentació, els additius i les matèries primeres, la gastronomia i la restauració.
Química, energia i recursos	Inclou les activitats de gestió dels recursos energètics i naturals, i dels residus. En particular, activitats de més valor afegit i contingut innovador, com ara l'eficiència energètica, la cogeneració, la domòtica, les energies renovables, la química orgànica i la fusió nuclear.
Sistemes industrials	Són les activitats que tenen com habilitat genèrica la gestió i el desenvolupament de sistemes industrials eficients (química, maquinària i equips, robòtica, productes informàtics, electrònics i òptics, i material i equips elèctrics). S'hi inclouen especialment les activitats relacionades amb l'enginyeria de procés i la tecnologia avançada de fabricació.
Indústries relacionades amb el disseny	Són indústries que tenen en comú un fort vincle amb el disseny com a factor transversal clau: els sectors del tèxtil, la confecció, la pell, el calçat, la joieria, l'artesania i el moble.
Indústries relacionades amb la mobilitat sostenible	Inclou el sector de l'automoció i les activitats relacionades, però també té implicacions en l'electroquímica, l'energia, l'electrònica, els nanomaterials, Internet, la telefonia mòbil, etc.
Indústries de la salut	Química fina, preparats farmacèutics, universitats, parcs científics i tecnològics, centres de recerca, indústria de tecnologies mèdiques, hospitals i clíniques, assegurances i serveis relacionats.
Indústries basades en l'experiència	Inclou les indústries creatives i culturals (edició, arts gràfiques, multimèdia, audiovisual, producció àudio i vídeo), i serveis clau a Catalunya com ara el turisme i els esports.

Marc de referència: RIS3CAT

(Research and Innovation Smart Specialization Strategy)

L'esquema de treball adoptat a Catalunya: estructuració en 4 eixos que permeten combinar focalització amb transversalitat:

Eix 1. Àmbits sectorials líders: reforçar les activitats en què Catalunya presenta massa crítica empresarial, avantatges competitius i potencial de creixement, i en coherència amb els 7 àmbits RIS 3:

- ❑ Alimentació
- ❑ Química, energia i recursos
- ❑ Sistemes industrials
- ❑ Indústries relacionades amb el disseny
- ❑ Indústries de la mobilitat sostenible
- ❑ Indústries de la salut
- ❑ Indústries basades en l'experiència

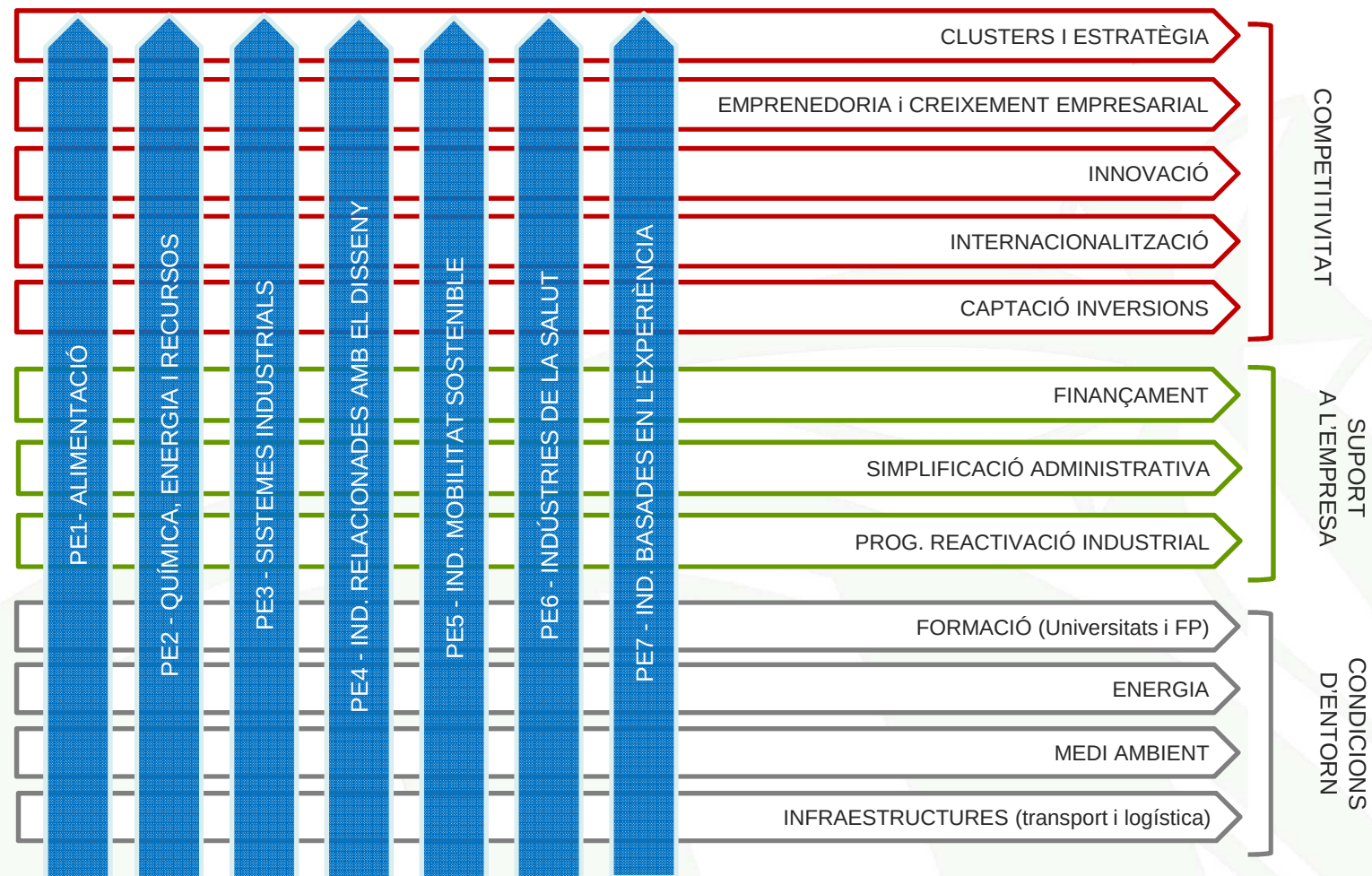
Eix 2. Clústers emergents: impulsar activitats emergents a partir de l'exploració d'àmbits nous en els quals Catalunya té oportunitats concretes.

Eix 3. Tecnologies transversals facilitadores: impulsar tecnologies amb capacitat transformadora del teixit empresarial:

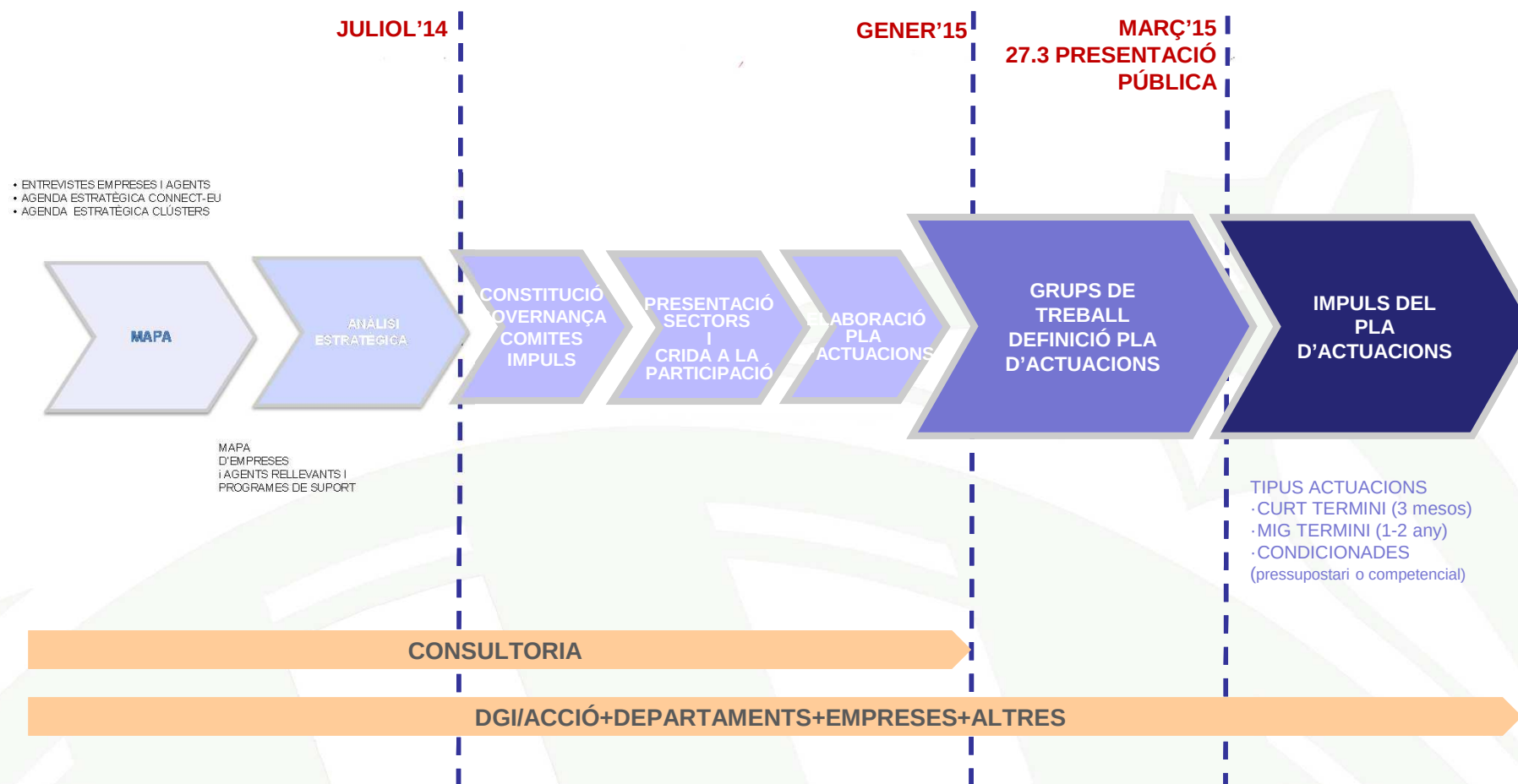
- ❑ TIC (inclou electrònica)
- ❑ Nanotecnologia
- ❑ Materials avançats
- ❑ Fotònica
- ❑ Biotecnologia
- ❑ Manufactura avançada

Eix 4. Millora general de l'entorn d'innovació: innovació no tecnològica

Coherència entre els 7 àmbits estratègics i els instruments de política industrial

Esquema del procés

Empreses integrants Comitès Impuls (90)

Química, Energia i Recursos
Aqualogy
Comsa Emte Medi Ambient
Technip
Gas Natural Fenosa
Fluidra
Abantia
Masias
Simon
Ecopoltech
Enertika
Nylstar
Dow Chemical Ibérica S.L
Lavola

Indústries del Disseny
ESCORPIÓN
LAMP
KIBUC
MANGO
DESIGUAL
NICE THINGS
HALLOTEX
FIGUERAS
CURTIDOS BADIA
CETEMMSA
NANI MARQUINA
SEDATEX

Mobilitat Sostenible
Ficosa
Idiada
Circutor
Grup Padrosa
Abertis
Grup Moventia
Ascamm
Consorti Circuit de Catalunya
Sener
Worldsensing
Doga
Urbaser
TELVENT
COMSA EMTE

Indústries de la Salut i Ciències de la Vida
FERRER
REIG JOFRÉ
KERN PHARMA
BIOIBERICA
IBERHOSPITEX
PALEX
BIOKIT
HOSPITAL SANT JOAN DE DEU
HOSPITAL CLÍNIC
MOEHS
GUTMAR
NATURA BISSÉ
BIOCAT
IN2

Sistemes Industrials
ARANOW PACKAGING MACHINERY SL
ARITEX CADING SA
GIRBAU, SA
ANTONIO MATACHANA, SOCIEDAD ANONIMA
PROMAUT
ROVALMA SA
SENSOFAR TECH
SCHNEIDER ELECTRIC ESPAÑA, SA
METALQUIMIA
E BACHILLER B, SA
GPO INGENIERÍA Y ARQUITECTURA SL

Indústries Culturals i exp.
Fundació Gala-Dali
Groupalia
Grup Serhs
Grupo Alesport
Havas Media Group
Televisió de Catalunya
Barcelona Media (TECNIO)
Grupo Planeta
Eurofitness
BRB
Digital Legends
Advance Leisure Services
Orthos

Alimentària
GALLINA BLANCA
ESPUÑA
BALFEGÓ
SALGOT
DANONE
BONAREA
TORRES
ACTEL
EL PASTORET
IRTA
BONPREU
COSTA BRAVA FRUCTICULTORS

Participació i resultats grups de treball

Dades	
Grups de treball	33
Empreses participants	281
Clústers, centres tecnològics i altres entitats	87
Individus participants	452
Participants d'ACCIÓ	23
Participants d'altres administracions	36
Total d'actuacions definides	189

ACCIÓ

Agència per a la
competitivitat de l'empresa

innovació networking empresa internacionalització estratègia servei global orientació negoci

Ajuts i finançament

Internacionalització

Innovació i Tecnologia

Creixement Empresarial

Agenda d'activitats

Coneixement

ACCIÓ

ACCIÓ

Inici > ACCIÓ

Imprimir

Compartir

L'agència

Política Industrial Sectorial 2014-2020

> Indústria Alimentària

> Formulari

> Química, Energia i Recursos

> Mobilitat Sostenible

> Disseny

> Indústries de l'Experiència

> Salut i Ciències de la Vida

> Sistemes Industrials

Sala de Premsa

Butlletins

Social Mèdia

Ofertes de treball

Pràctiques no laborals a Barcelona

Pràctiques no laborals a l'estranger

Contacte

NOVA política industrial sectorial 2014-2020

Política Industrial Sectorial 2014-2020

Indústria Alimentària

Sistemes Industrials

Salut i Ciències de la Vida

Indústries de l'Experiència

Disseny

Mobilitat Sostenible

Química, Energia i Recursos

Formulari

Política Industrial Sectorial 2014-2020

Una estratègia industrial per a Catalunya

La Unió Europea treballa per fer d'**Europa un territori capaç de competir amb els grans centres econòmics mundials**, els Estats Units, el Japó i les potències emergents com ara el Brasil, Rússia, l'Índia o la Xina. Per aconseguir-ho, la prioritat immediata és tornar a **créixer i crear llocs de treball**, sense oblidar desafiaments molt importants com la competència global, el canvi climàtic o l'envelliment de la població. **Per fer-ho a Catalunya, volem comptar amb la teva opinió.**

L'estratègia **Europa 2020** és la resposta de la Comissió Europea a aquests grans reptes i se centra en la promoció d'un **creixement industrial**

Ajuda'ns a millorar la
política industrial sectorial
del Govern de la Generalitat

Participa

DOCUMENTS RELACIONATS

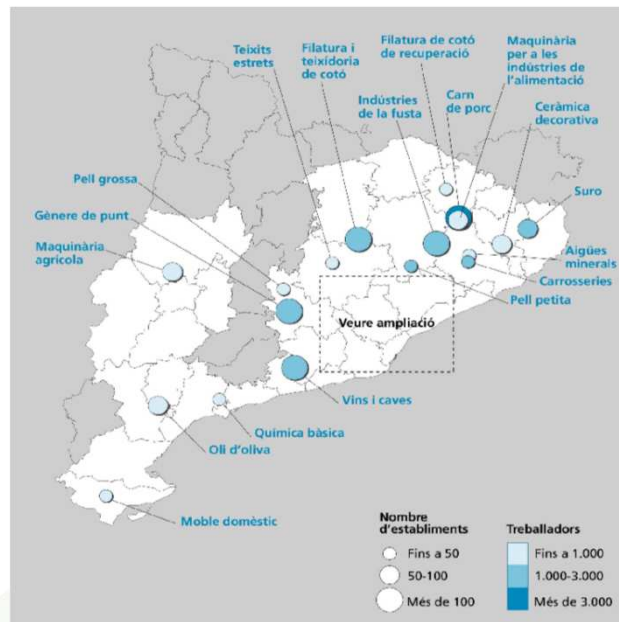
Document de la Política

3. Polítiques instrumentals

- a) Programa de clústers de Catalunya
- b) Programa d'innovació empresarial
- c) Programa d'internacionalització
- d) Programa de reactivació industrial
- e) Programa de creixement empresarial

a) Programa de clústers de Catalunya

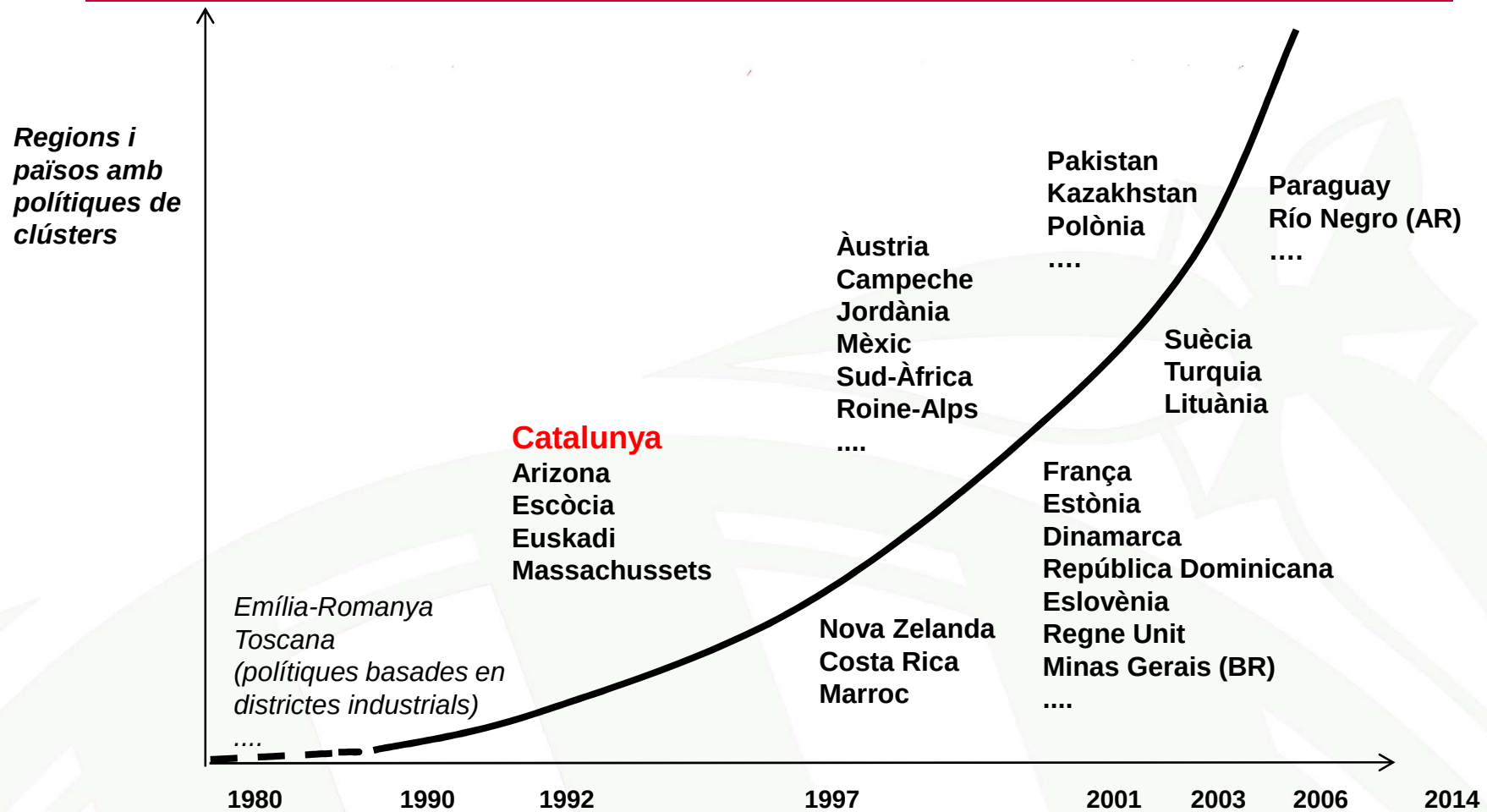
Per què una política de clústers a Catalunya?

Font: J.M. Hernández, J. Fontrodona, A. Pezzi,
Mapa dels sistemes productius locals
industrials a Catalunya, 2005.

- **Teixit productiu català està molt clusteritzat** (40% de la xifra de negoci concentrada en clústers)
- **Economia formada essencialment per pimes** (99% de les empreses)
- **Economies d'escala** en analitzar i actuar en grups d'empreses amb reptes estratègics similars

Catalunya, pionera a treballar en política de clústers

QUADRE IL·LUSTRATIU. Font: base dades iniciatives clúster TCI, USAID, ECO.

El nou programa CATALUNYA CLÚSTERS

Requisits d'accés

- ☐ Alineament amb la política de clústers de la Generalitat de Catalunya.
- ☐ Massa crítica suficient en termes de dimensió de mercat, cadena de valor i nombre de socis.
- ☐ Representativitat a nivell del territori català.
- ☐ Personalitat jurídica pròpia sense afany de lucre i junta directiva integrada majoritàriament per empreses.
- ☐ Presència d'un pla estratègic i d'un gerent professional.
- ☐ Certificació d'excel·lència *Bronze Label* concedida per la Comissió Europea.

El nou programa CATALUNYA CLÚSTERS

Serveis que ofereix

- ❑ Utilització de la nova marca associada al Programa:

- ❑ Orientació estratègica
- ❑ Capacitació i formació dels gerents dels clústers (*clústers managers*)
- ❑ Tutoria i assessorament en matèria de cooperació internacional i d'innovació
- ❑ Activitats de *networking* en l'àmbit nacional i internacional.

Situació actual dels clústers a Catalunya

El Departament d'Empresa i Ocupació treballa regularment amb unes 25 organitzacions clúster que reuneixen **més de 1.200 empreses amb una facturació agregada d'aproximadament 50.000 M€.**

- Aqüicultura
- Càrnies
- *Gourmet*
- Nutrició i salut
- *Foodservice*
- *Packaging*
- Vi
- Moble
- Domòtica
- Il·luminació
- TIC
- Maquinària agrícola
- Materials avançats
- Òptica i fotònica
- Disseny

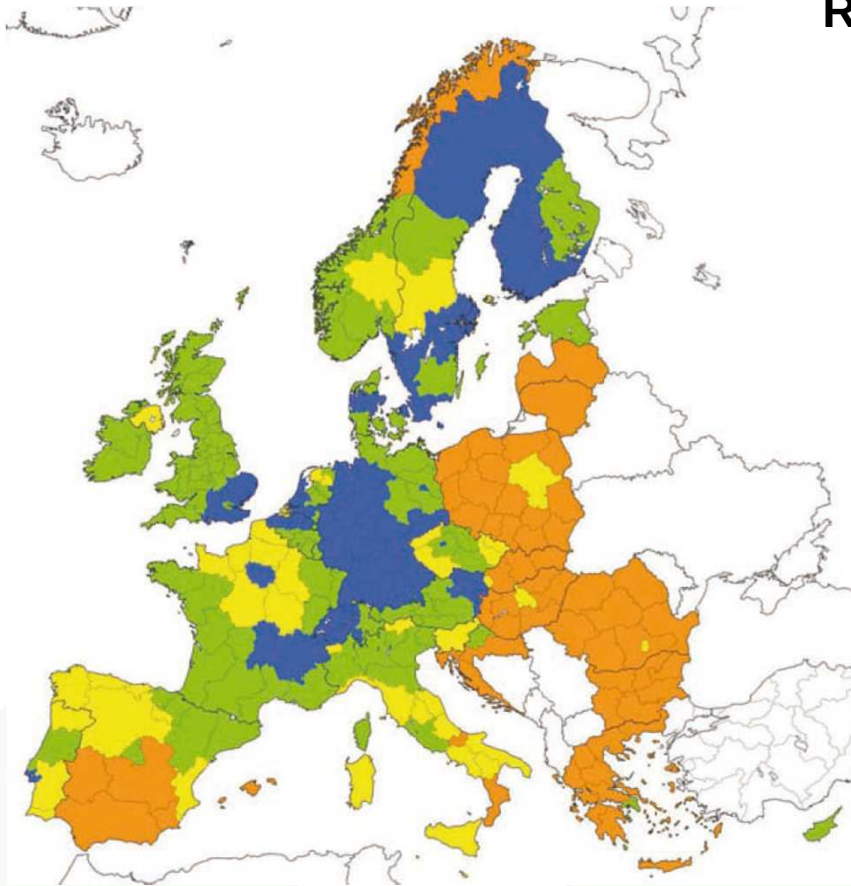

- Béns d'equip
- Eficiència energètica
- Fotovoltaic
- Aigua
- Motocicletes
- Automoció
- Ferroviari
- Tèxtil moda
- Salut mental
- Tecnologies de la salut
- Biotecnologia
- Productes infantils
- Esport
- *Beauty*
- TIC educació

b) Programa d'innovació industrial

Capacitat d'Innovació respecte Europa

Regional Innovation Scoreboard 2012

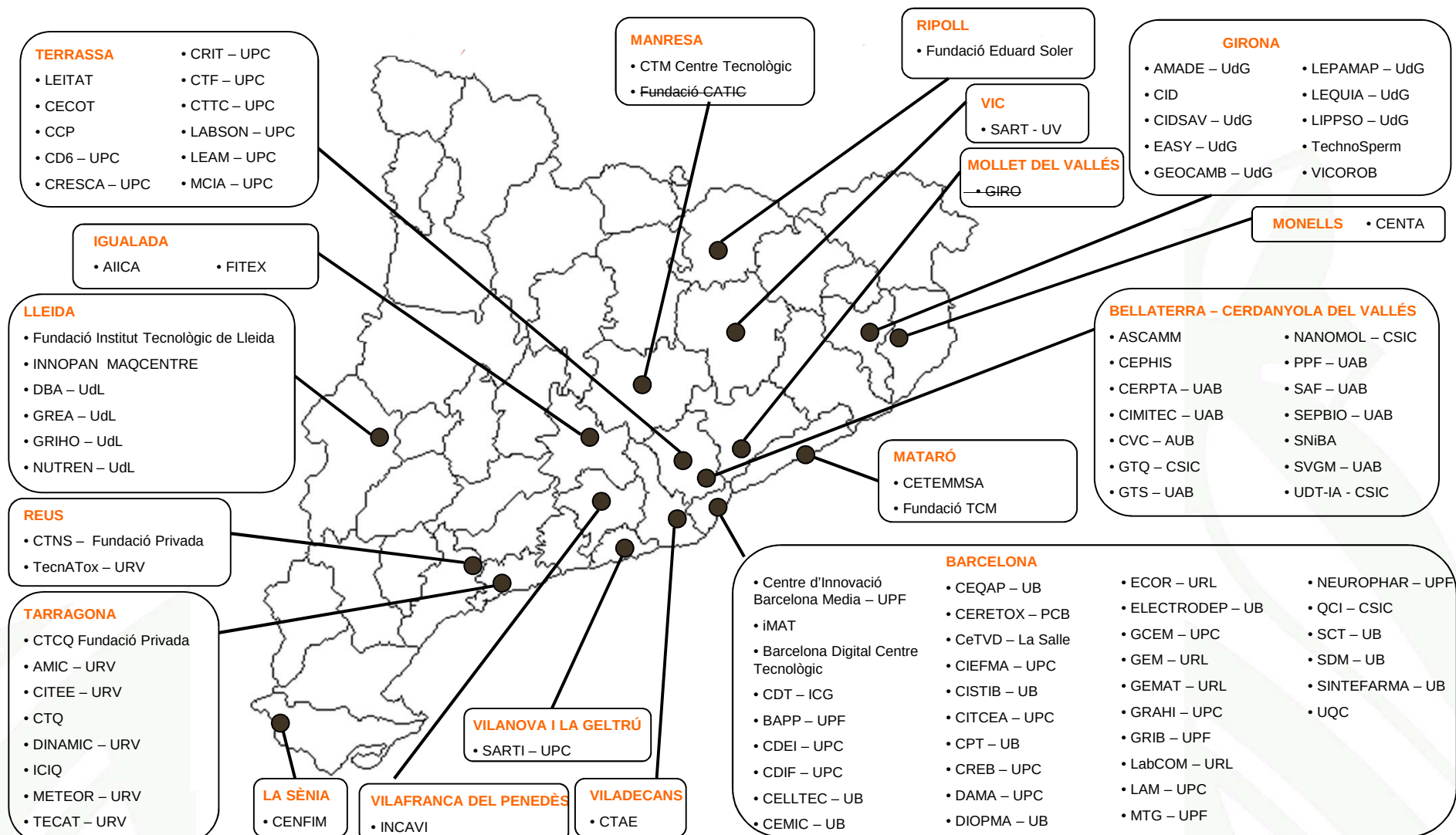

- Catalunya es classifica dins la categoria de **medium innovation follower**, darrere Madrid, Navarra i el País Basc, que són considerats *high innovation followers*.
- Variables emprades:
 - % de població amb estudis superiors.
 - % de despesa en R+D del sector públic i en el sector privat.
 - % de pimes innovadores.
 - Nombre de nous productes llançats.
 - Nombre de patents.
 - Grau de col·laboració entre empreses en projectes d'innovació.
- Durant el període **2011-2012**, Catalunya ha perdut posicions respecte als països europeus més innovadors, i s'ha ampliat el *gap* amb els **innovation leaders**.

El repte per al 2020 és esdevenir Innovation Leader

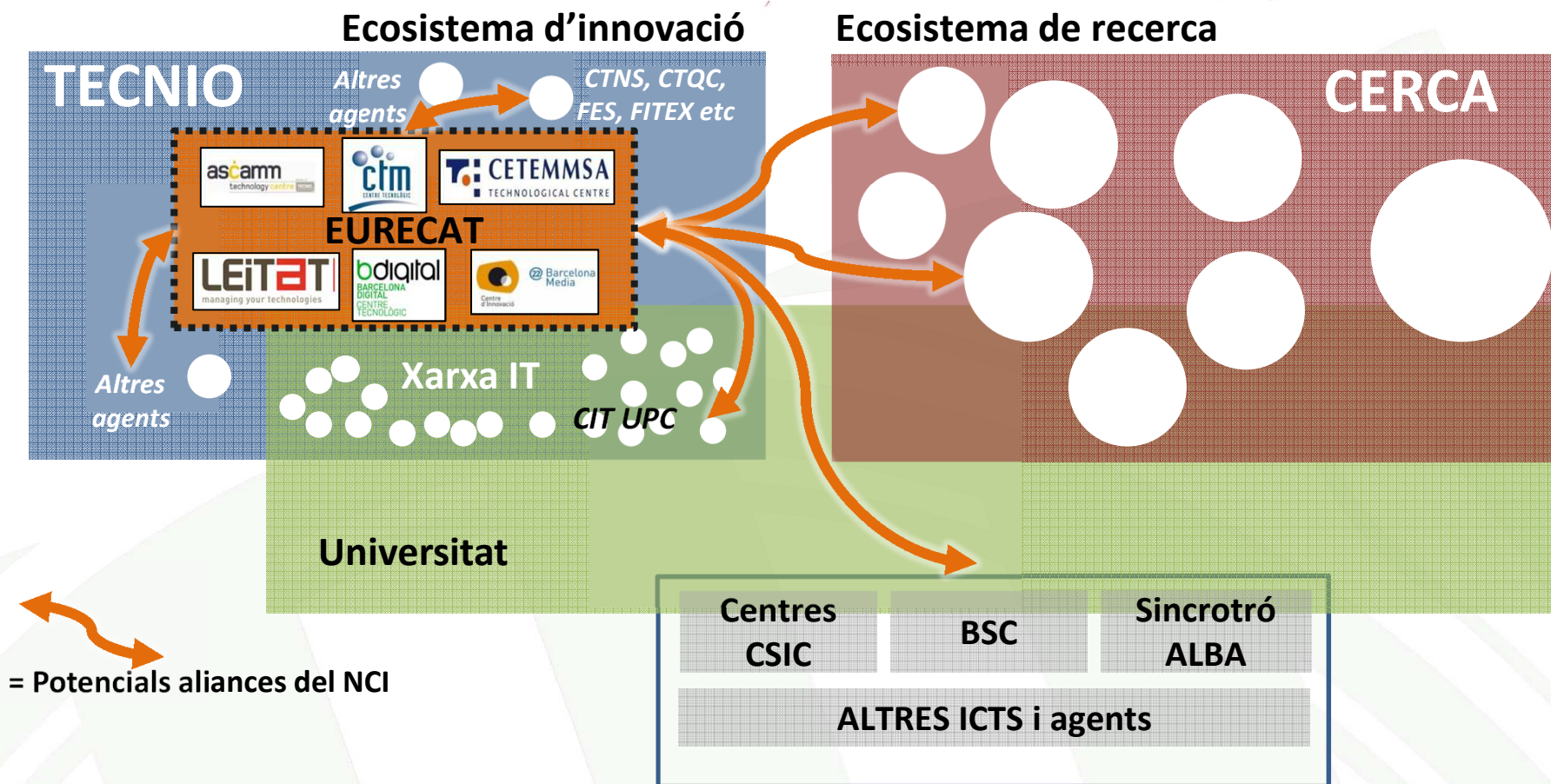
Els membres de TECNIO

6 CTA i 79 centres IT

Procés d'integració de centres.

Marc de referència de la governança

Marc financer el 2020

1. El finançament basal dels centres TECNIO dotat amb recursos públics ha de representar un 30% de la facturació d'aquests centres equivalent a models referents a Europa com ara Fraunhofer.
2. L'objectiu de facturació dels centres TECNIO el 2020 s'espera que sigui del voltant de **500 milions d'euros** (actualment 59 milions d'euros) xifra proporcional al PIB industrial de Catalunya que pot absorbir els seus serveis (nivell equivalent a regions innovadores líders i/o seguidores d'innovació a Europa).
3. Els recursos públics destinats als instruments d'estímul de la demanda empresarial d'innovació serien equivalents als de suport a l'oferta tecnològica.

OBJECTIU 2020 DE PRESSUPOST PROGRAMA INNOVACIÓ EMPRESARIAL: 350 M€ ANUALS

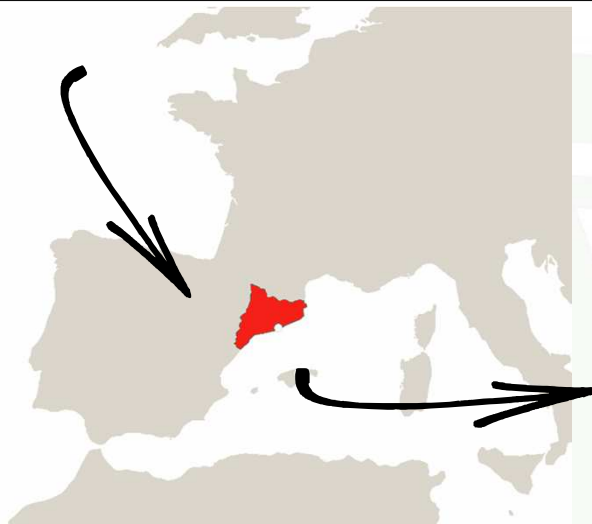
Regions *innovation leaders* o *innovation followers* referents (Regional Innovation Score Board)

Regió	PIB	PIB Industrial	Habitants	% Inversió en R+D sobre PIB	Pressupost Públic Innovació 2013
Flandes (NL)	202.594 Md'€	38.500M€	6,3M	2,15	436M€
País Basc (E)	66.575 M€	15.941M€	2,1M	2,12	200M€

c) Programa d'internacionalització

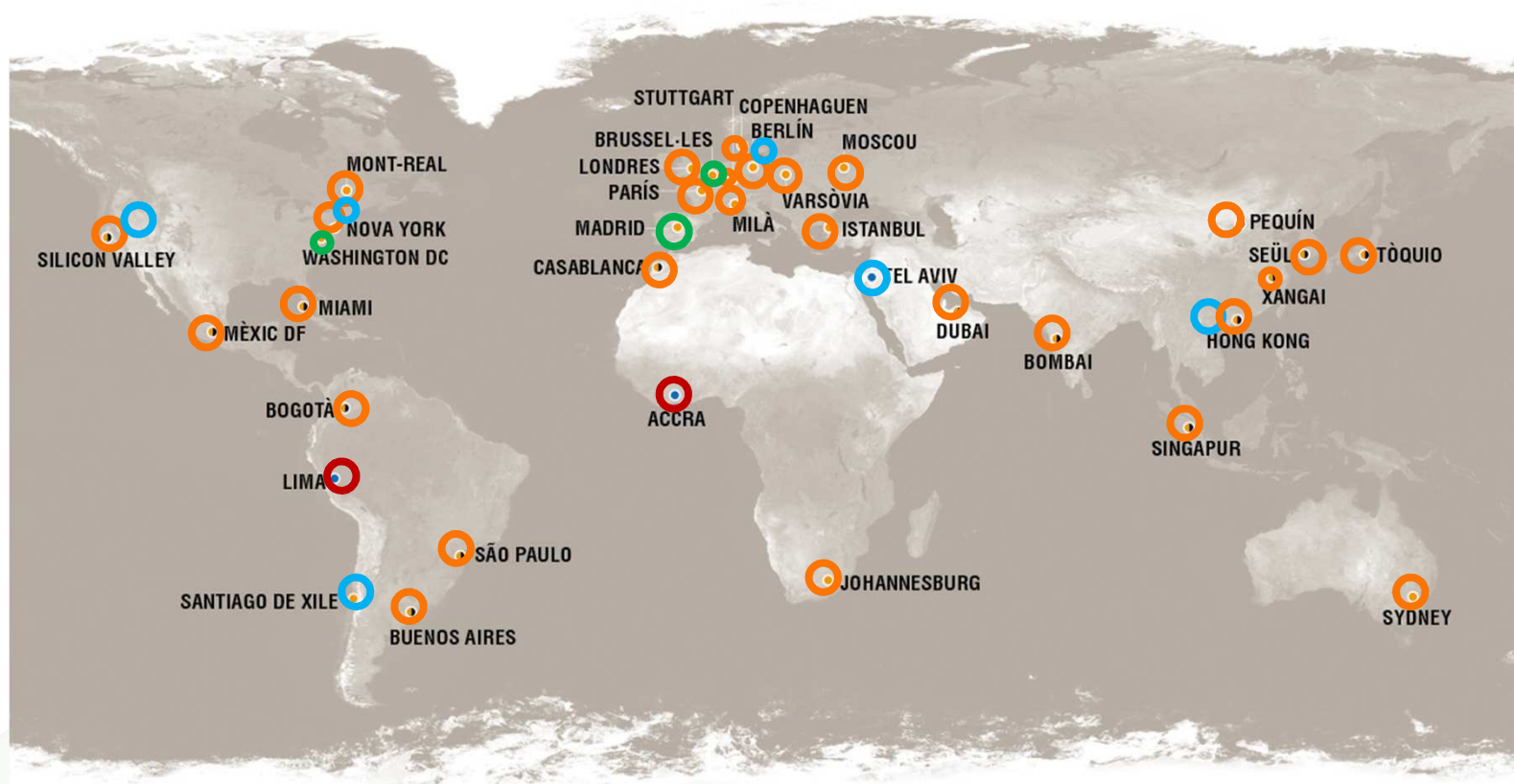
Enfortir i posicionar internacionalment les empreses i l'economia catalana

- Promoure i atraure inversió productiva a Catalunya (*inward investment*)
- Donar suport a les reinversions empresarials a Catalunya

- Fomentar i diversificar l'exportació de l'empresa catalana
- Fomentar la inversió directa de l'empresa catalana a l'exterior (*outward investment*)
- Incrementar la participació catalana en la contractació pública internacional
- Impulsar la transferència tecnològica internacional per part d'empreses i centres tecnològics catalans

Oficines Exteriors de Comerç i d'Inversions de Catalunya (OECIC)

Orange circle: Oficina Internacionalització (Exportació i inversió)

Green circle: Oficina Lobby

Blue circle: Antenes tecnològiques

Red circle: Antenes mercats emergents

Línies estratègiques

- 1. Transformació progressiva del model d'internacionalització.** Impuls de la implantació d'empreses catalanes a l'estranger i de la seva participació activa a concursos públics internacionals com a fórmula per contribuir al seu creixement a Catalunya
- 2. Definició de mercats i sectors prioritaris per l'estratègia econòmica de Catalunya.** Foment i assessorament actiu de l'activitat exportadora cap a països d'alt creixement; diversificació de les destinacions de les nostres exportacions; i consolidació de la presència internacional dels sectors estratègics (RIS-3)
- 3. Posicionament de la tecnologia catalana al món.** Comercialització tecnològica i creixement del pes de les exportacions de productes d'alt contingut tecnològic sobre el total.
- 4. Impuls de la política d'atracció i manteniment d'inversió estrangera.** Especial incidència a l'atracció de projectes creadors de llocs de treball i amb alt contingut d'R&D.
- 5. Enfoc sobre la millora de l'entorn per la internacionalització.** Reforç dels mecanismes i serveis que facin competitives les empreses que incorporin la internacionalització a la seva estratègia corporativa
- 6. Maximització de la imatge i el pes empresarial de Catalunya a l'exterior**
- 7. Fer dels Centres de Promoció de Negocis la màxima expressió de la defensa dels interessos empresarials catalans al món.**

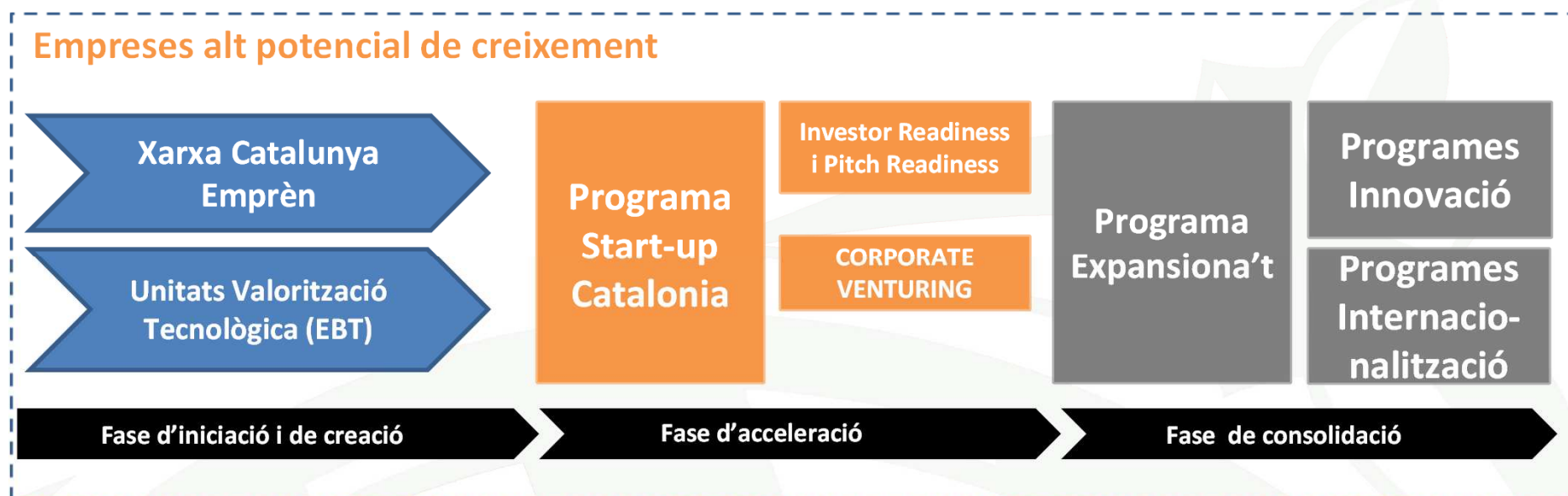
d) Programa de reactivació industrial

1. Detecció d'empreses en situació de risc o oportunitat.
2. Captació de projectes d'inversió a Catalunya.
3. Impuls a la reemprenedoria industrial.
4. Oportunitats i disponibilitat de sòl industrial urbanitzat (INCASÒL).
5. Proposta d'atractiu industrial local.
6. Estratègia de finançament orientada a la recuperació industrial (ICF).
7. Alineació amb els instruments de reindustrialització del Govern estatal.
8. Posada en marxa instruments legals.
9. Col·laboració amb els 13 jutjats mercantils de Catalunya.

Resultats *marketplace* UP

	Abans de la col·laboració amb els jutjats mercantils	A partir de la col·laboració amb els jutjats mercantils
UP adjudicades	13	60
Llocs de treball en risc	2.076	3.131
Llocs de treball mantinguts	1.467	2.331

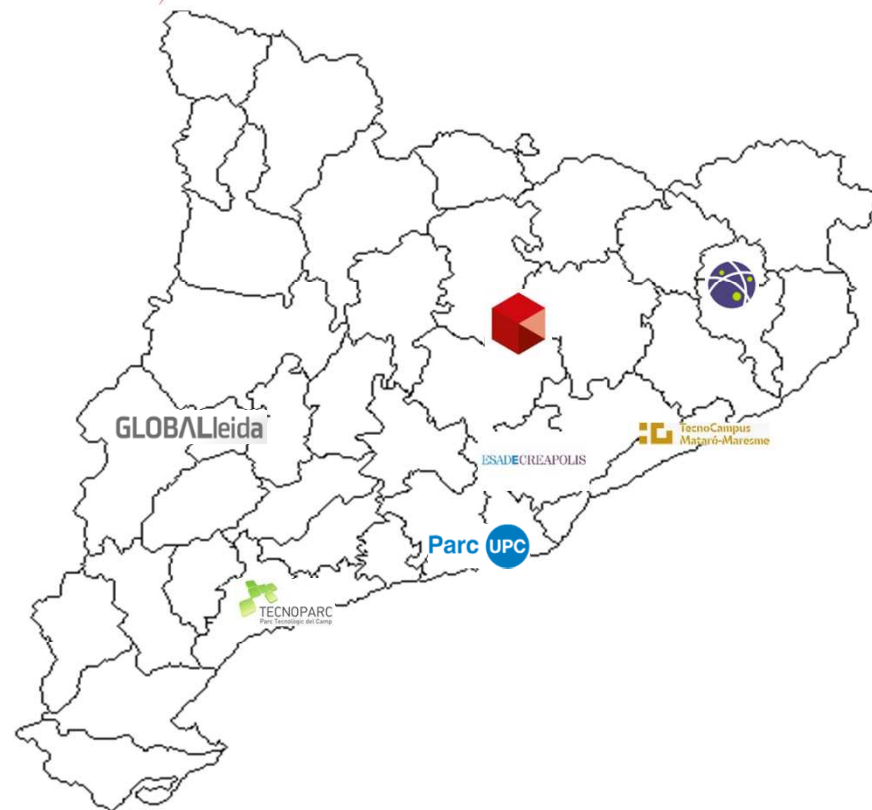
e) Programa de creixement empresarial

Les 7 acceleradores territorials

Trets generals

- 6 mesos
- 40 hores/ tutor
- 60 hores capacitació
- + Networking
- Programa mentoratge

Corporate Venturing

Corporate Venturing

- Suport a la creació de projectes de creixement col·laboratiu
- Promoció d'espais d'incubació que permetin la transferència de coneixement, posicionament en el mercat i capacitat d'industrialització a nous projectes.
- Consolidació com a instrument estratègic d'inversió.

Innovació Oberta

- Cerca de coneixement
- Incorporació de talent
- Incorporació i comercialització de nova tecnologia
- Diversificació de productes i mercat

Corporate Venturing

Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa i Ocupació